

Digital Konvergens høringsvar til revideret IKT-bekendtgørelse

Digital Konvergens værdsætter, at der fokuseres på bekendtgørelsen om krav til anvendelse af informations- og kommunikationsteknologi. Bekendtgørelsen er både et vigtigt signal og et værktøj til byggebranchen i forbindelse med implementering af digitale tiltag.

Netop fordi den er et vigtig element i den meget svære og betydningsfulde implementeringsproces, mener vi, at timing og værdiskabelse er afgørende for en revision af bekendtgørelsen. Den ændrede udformning skal nøje afstemmes med de muligheder (standarder og værktøjer), som branchen har adgang til på det givne tidspunkt.

Lige nu er der så stor usikkerhed omkring en række elementer i digitaliseringen indenfor byggebranchen, at en ændring af IKT-bekendtgørelsen blot vil skabe forvirring og dermed vil blokere for handling og ændring i adfærd. Vi frygter, at der ingen værdiforøgelse vil finde sted, set i forhold til den eksisterende IKT-bekendtgørelse.

Der er desuden risiko for, at svækkelserne i bekendtgørelsen vil kunne opfattes som et tilbageskridt fra visionen om digitalisering af byggebranchen – i modsætning til, at en præcis og velfunderet bekendtgørelse vil kunne styrke implementeringen af forbedrede muligheder og standarder betydeligt.

Digital Konvergens mener derfor, at tidspunktet for en revision og høring af bekendtgørelsen er forkert valgt. Udover det ovenstående vil vi anføre:

- Det er ikke muligt at tage stilling til det aktuelle forslag, før de bagvedliggende vejledninger foreligger.
- Digital Konvergens er ikke bekendt med, at effekter, barrierer og teknologiske muligheder er blevet analyseret i forbindelse med opdateringen af bekendtgørelsen. En sådan analyse bør foretages.
- bips udsender en ny version af C207 standarden for digitale mangellister senere i 2010.
- En revision af bekendtgørelsen anbefales lagt tidligst i november – december 2010 af hensyn til etableringen af det kommende Videncenter
 - Situationen for det kommende "Videncenter for øget produktivitet og digitalisering i byggeriet" er endnu uafklaret.
 - Tempoet for den fremtidige udvikling af DBK er ikke fastlagt. Når dette er gjort, bør der stilles et krav om, at DBK skal anvendes i et nærmere fastlagt omfang på alle byggeprojekter fra 1. januar 2014.

På den baggrund mener Digital Konvergens, at den foreslåede revision af IKT-bekendtgørelsen skal udskydes, til de ovenfor stående tiltag er afklaret, og at bekendtgørelse og vejledninger skal høres samlet.

En senere revision af IKT-bekendtgørelsen skal gøre den mere praktisk anvendelig. Den nu gældende bekendtgørelse byggede på omfattende analyser af værdiskabelsen og de tekniske muligheder. Vi har ikke kendskab til, at ændringerne i det nuværende forslag har været igennem tilsvarende analyser.

Andre generelle kommentarer:

- Bilaget (kravlisten) er fortsat struktureret efter Det Digitale Byggeris udviklingsspor frem til 2006. Det virker ikke længere som en hensigtsmæssig struktur og bør i stedet erstattes af eksempelvis en proces- eller rollestruktur, som det kendes fra www.detdigitalebyggeri.dk. Dette ville medvirke til at give sammenhæng i kravene om eksempelvis digital aflevering (krav 10).
- Der bør anvendes et konsistent sprogbrug, særligt for begrebet, '3D-bygningsmodel', '3D bygningsmodel', '3D Bygnings Informations Model', 'BIM', '3D BIM'. Betegnelsen 'CAD filer' er blevet brugt som værende på linje med en BIM, men kan også dække over en "dum" 2D stregtegnning, derfor bør begreberne være klart definerede. Det samme gælder for begreberne 'digitalt' og 'elektronisk'.

Kommentarer til paragraffer og krav i bekendtgørelsen

§3 og §4

Digital Konvergens har løbende peget på, at lovkrav skal være med til at sikre en implementering af DDB. Det er essentielt, at kravene følges, og at de høstede praktiske erfaringer bruges til at opbygge god praksis i dansk byggeri. På den baggrund mener vi, at bekendtgørelsen lægger op til meget løse krav til, hvordan dispensationer gives. Der bør være strammere krav til ansøgning om dispensation, og der bør udstedes fastere retningslinjer for opnåelse af dispensation. Endvidere bør ansøgninger og dispensationstilkendegivelser være offentlige.

Krav 3

Det anbefales, at formuleringen "i format A3 eller mindre" præciseres.

Krav 4

Formuleringen "minimum IFC" er uheldig og upræcis. Da den åbner op for, at der kan stilles krav om at aflevere i et proprietært format. Det anbefales, at formuleringen fra krav 5 anvendes.

Krav 5

Ved at udelade krav til indhold af 3D-BIM-modellen fjerner man reelt kravet til modellen. Man bør holde fast i og snarere videreudvikle informationsniveaubegrebet.

Krav 6

Vi er enige i, at der "aldrig vil være en 1:1 sammenhæng mellem BIM-modellens mængder og de reelle mængder, der indgår i en bygning". Der er også andre grunde til, at kravet, at "BMF skal indeholde alle prisbærende poster, så summen fra alle prisbærende poster er lig med tilbudssummen" er vanskeligt eller umuligt at leve op til. I hvert fald med den aktuelle definition af BMF-begrebet. Men at disse besværligheder skal føre til, at bygherrekravene helt opgiver BMF-begrebet, er en udvanding af kravene.

Krav 8 og 9

Digital Konvergens har arbejdet med mangellistestandarden og har haft gode erfaringer med den. Kravet om anvendelse af bips' mangellistestandard bør opretholdes. Som bekendt er branchen i øjeblikket langt i udviklingen af en ny version af standarden, i samarbejde med et antal softwareproducenter. Det at der anvendes en arbejdsform, der inddrager softwareproducenterne direkte, er en vigtig forudsætning for den fremtidige implementering af hele Det Digitale Byggeri.

Der er desuden behov for, at byg/driftsherren definerer, hvilke data der skal afleveres. A, B og C kræves specificeret i krav 8, men D er ikke krævet specificeret noget sted.

Krav 10

Ændringen hænger ikke sammen med, at der er lagt op til, at BIM-kravene slækkes ved at opgive specifikation af indhold i forbindelse med udbud, jf. kommentarer til krav 5.

Der er brug for, at afleveringsformaterne standardiseres. Det vil være for omkostningskrævende, hvis byggeriets parter skal aftale og tilpasse sig til en ny afleveringsform fra gang til gang. Dermed formindskes værdiskabelsen og kravet vil formentlig sjældent blive stillet i praksis.

Der bør i stedet udvikles standarder på dette område.

Når der, jfr. metode 1, fra 2014 skal afleveres en BIM med D&V-oplysninger i IFC-format, bør der parallelt hermed stilles krav om, at entreprenørerne skal have adgang til en opdateret BIM i IFC format inden afleveringen. Man er nødt til at opretholde en konsistent kravstillelse til bygningsmodellen hen igennem byggeprojektets faser.

Kravet om aflevering af dynamiske og/eller låste dokumenter giver ingen mening. Kravet om digital aflevering er et eksempel på, at kravstillelse bør baseres på analyser af de tekniske muligheder og af den værdiskabelse, der ønskes opnået.

På vegne af Digital Konvergens

Erik Arnbak
Projektleder